

Cuprins:

Cât un fir de neghină	3
Gândăcelul	7
Sărăcușul!	10
Călătoare!	13
Musculița	17
Cântărețul	20
Hoinar	23
În curtea mea	28
După asemănarea lor!	32
Cioc! cioc! cioc!	36
În fel de fel de fețe	40
Mai sus!	45
Nedespărțite!	48
Pasere de noapte	51
Vulturul	54
Cucoșul	58
Ca soarele!	62
Luptătorii	65
Mărinimie	69
Singuratecii	71
Filozoful	73
Când stăpânul nu-i acasă!	76
Grivei	80

Fricosul	84
Musafirul	87
Căprioara	90
Voinicul	93
Gâza	96
Părăsită	100
Calul	105
Tovarășii	110
Trandafirul	114
Frunza	117
O rază	121
Bâtrânii	124
Cea dintâi durere	132
Tată	139
La vorbă, într-o seară de iarnă	147
Puișorii	156

Cât un fir de neghină

„Nu trebuie să fii cât un munte de mare ca să poți judeca. Ci de-ai fi cât o neghină, ori cât un fir de colb, dacă ai în căpușorul tău scânteia dumnezeiască ce cuprinde lumea, și-i de ajuns: știi ce eşti, de unde vii și-ncotro trebuie să te îndrepți.” Gândirea aceasta i-o spusese gânganiei o furnică. Și spusa muncitoarei îi intrase atunci pe o ureche și-i ieșise pe altă. De-abia văzuse de câteva zile lumina soarelui, pământul, florile! În iarbă i-au părut toate un rai; dar când a întins aripiorele și-a zburat, mirându-se că poate să străbată aerul, când apoi a căzut, istovită de oboseală, pe-o frunză, atunci întâiași dată a cunoscut greul. Și spusele furnicei i-au venit în minte. Ce era? O gânganie mică, fără strălucire, rotundă, ca o sămânță. De unde venea? Din iarbă; ținea minte că se trezise sub o rochiță rândunicii. Dar încotro avea să se îndrepte? Ei, asta era greul!

S-a scoborât de pe frunză și-a purces să caute din nou furnica. A umblat încocoace, încolo, - furnica nicăiri. Altele a întâlnit - dar grăbite. Furnicile nu prea stau de vorbă. A mers mult și bine; altă gândire n-a mai auzit. „Înțelepciunea e rară” se gădea biată gânganie. Și acesta a fost al doilea necaz al ei. E greu începutul! Într-o zi o prinse ploaia: din nebăgare de seamă căzu într-un șuvori. De-abia scăpă, pe-un pai. Iar altă dată - ce spaimă, Doamne! stătu o clipă, fără suflare, sub talpa

Călătoare!...

E călătoare! A ieșit din mușuroi furnica și-a pornit, cum face în fiecare dimineață, a pornit să vadă lumea... Ea știa că ochii duc și mintea întoarce; că, văzând multe, știi destule și ai de unde da și la alții. Și ce fericire să călătorescă dimineață, în revărsatul zorilor, când iarba e proaspătă sub rouă, aerul jilav de răcoare și când, pe cer, se prelinge lumina ca o undă de aur. Ș-apoi dimineață privești altfel lumea, altfel o judeci; gândurile nu-ți sunt spulberate, ci se limpezesc, tihnite, din prisos. De aceea furnica se scoală cu noaptea în cap și pornește la drum.

În dimineață aceasta, a luat-o spre răsărit. Încântată de frumusețea soarelui, cari se prevestea prin mănuunchiurile lui de raze, totuși avu puterea să se gândească, drumează, că, privind și minunându-se numai, nu câștiga nimic. De aceea, îndată ce dădu, prin miriște, de cizma unui vânător, își și puse în gând să cerceteze, să cunoască mai bine săptura omenească în apucăturile ei. Îndrăzneață și destoinică, se ridică pe călcăiul pe cari câteva fire de nisip se prinseseră, apoi, cu șcusință, o luă încet, pe cusătura carâmbului, în sus. Călătoarea își dete toată silința să se urce mai repede pe cizmă, căci vederea ei îi amintea, cu groază, priveliștea pe cari cizma unui alt vânător i-o dăduse într-o zi: trei tovarășe din furnicar strivite, dintr-o dată, sub talpa grea a omului. „Ciudat, gândi furnica în sine, s-ar zice că numai pentru ca să facă rău își învelesc

Cântărețul

E de neam! Între toate lighioanele lumii, gândește el, nu era alta cări să aibă strămoși mai aleși și mai de viață. Pământul era o nimică toată, un boț de humă ce orbecăia fără de nici un căpătai prin văzduh, când neamul lor greieresc își ridică osanale lui însuși, sub frunzele uriașe din cări astăzi nici măcar urme n-au rămas. Ei biruiseră vremea - dăinuiau stăpâni în lung și-n lat, ca și pe atunci. Chiar un străbunic al lui, cu mii de ani înainte, fusese cântăreț în cuptorul brutăriei lui Por-Împărat. Și astea nu erau vorbe de ici, de colo, ci le povestea bătrânnii în toate mințile lor, și ei, firește, de la alți bătrâni pricepuți le auziseră. Căci, doar aşa rămân poveștile pe lume.

Toate gândurile acestea năvăliseră grievului în cap într-o seară, când nu putea așipi din pricina unei privighetori cări-i împuiase capul cu cântecele ei, de sus, din copacul sub cări dânsul se odihnea. „Mă rog, n-aș putea-o vedea și eu pe dihania asta? Ce neam aşa de obraznic să fie?” se întrebă grierul. Și cum numai de întrebat se putea întreba singur, ca să afle și-un răspuns, își puse în minte să îscodească pe o lăcustă, deși numai la gândul că avea să vorbească unei obrăznicături cări îndrăznise să se întreacă din sărit cu el, îl apucau furile. O căută totuși și n-o găsi. „Firește, gândi grierul, lăcustă și să stea acasă - dracul a mai văzut?!” Și cum luna se ascunse într-un nor, rugă pe un licuriță să-i lumineze

calea. Și, aşa, se întoarse.

Toată nopticica nu închise ochii. Privighetoarea își făcuse de cap. Îl mai mângâie însă pe grier iubirea și laudele pe cari o mulțime de vaca-Domnului - gângâniile cele roșii stropite cu negru - i-o arătau. Lăsă că-l căinău că nu putuse dormi, dar din semnele lor, grierul înțelese că și ele erau mirate de îndrăzneala unei paseri venetice cari tulbura liniștea băştinașilor de neam. Grierului i se umfla inima în piept de mândrie și, în zori de zi, li se închină cu plecăciune, poftindu-le,